

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 9C/513/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115231026
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Sikorjak
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2018:8115231026.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov samosudcom JUDr. Rastislavom Sikorjakom v právnej veci žalobkyne: H. L., B.. XX.XX.XXXX, X. Š. XXX, XXX XX L., právne zastúpená: JUDr. Milan Szöllösy, advokát so sídlom Mlynská 28, 040 01 Košice proti žalovanému: Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., so sídlom Dostojevského rad 4, 815 74 Bratislava, o náhradu škody z ublíženia na zdraví, takto

rozhodol:

I. Konanie zastavuje v časti prevyšujúcej zaplataenie sumy 44 814 € z 5,05 % ročným úrokom z omeškania z tejto sumy od 17.12.2015 do zaplataenia, sumy náhrady za zvýšenie sťaženia spoločenského uplataenia vo výške 41 712 € a liečebných nákladov celkovo vo výške 199,73 €.

II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 22 066 € ako sťaženie spoločenského uplataenia, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 18 202,80 € ako zvýšenie sťaženia spoločenského uplataenia, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 199,73 € ako náklady spojené s liečením, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

V. V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.

VI. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 87,34 %, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o vo výške tejto náhrady.

VII. Žalovaný je povinný zaplatiť znaleckej organizácii Forensic.sk, inštitút forenzných medicínskych expertíz s.r.o., IČO: 44 017 391, so sídlom Boženy Nemcovej 8, 811 04 Bratislava, náhradu výdavku spojených s vypracovaním znaleckého posudku vo výške 443,04 €, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Návrhom došlým súdu dňa 31.12.2015 sa žalobca domáhal na žalovanom zaplataenia
- sťaženia spoločenského uplataenia vo výške 88031 € spolu s 5,05% ročným úrokom z omeškania od 17.12.2015 až do zaplataenia,
- zvýšenia sťaženia spoločenského uplataenia vo výške 63 320,50 €,
- liečebných nákladov vo výške 199,73 €.

1.1. Žalobca v návrhu uviedol, že pri dopravnej nehode dňa 27.1.2014 utrpel ťažké ublíženie na zdraví. Vodič traktora značky Vega sa pri otáčaní nepresvedčil o tom, či má vytvorené bezpečné podmienky k tomuto, vošiel do jazdnej dráhy motorovému vozidlu Volkswagen Tiguan v dôsledku čoho došlo ku

zrážke a následnému narazeniu do konštrukcie zastávky MHD, kde sa nachádzala žalobkyňa. Na základe uznesenia Okresnej prokuratúry Prešov zo dňa 10.9.2014 sp. zn. 1Pv 93/14/7707-14 bolo voči vodičovi traktora K. B. trestné stíhanie za prečin ublíženia na zdraví podmienené zastavené podľa § 216 ods. 1 Trestného poriadku. Za škodu na zdraví poškodenému zodpovedá poistený prevádzkovateľ a vodič motorového vozidla, ktorým bola škoda spôsobená na základe objektívnej zodpovednosti podľa ustanovenia § 427 a nasl. a tiež ustanovenia § 420 OZ. Prevádzkovateľ motorového vozidla mal v čase škodovej udalosti uzavreté poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v zmysle zákona č. 381/2001 Z. z. so žalovaným. V dôsledku úrazu žalobkyňa utrpela mnohopočetné zranenia, ktoré boli lekárske posudkom o sťažení spoločenského uplatnenia vypracovaného T. Y. U. zo dňa 23.07.2015 ohodnotené počtom bodov vo výške 7380. Vychádzajúc z ceny bodu pre rok 2014 vo výške 17,16 € náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia u žalobcu tak predstavuje sumu - 126 641 €. Žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu uplatnil podaním zo dňa 18.08.2015 u žalovaného z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu uvedený nárok. Uplatnený nárok na náhradu škody bol žalovaným uspokojený iba čiastočne, oznámením zo dňa 29.09.2015 vo výške - 26 598 €, oznámením zo dňa 29.10.2015 vo výške - 10 296 € a oznámením zo dňa 16.12.2015 vo výške - 1 716 €, spolu - 38 610 €. Žalobná pohľadávka za sťaženie spoločenského uplatnenia tak predstavuje sumu 88031 €. Žalobca zároveň podaním zo dňa 18.08.2015 s následným doplnením dňa 17.09.2015 navrhol žalovanému uzavretie dohody o vyrovnaní a náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia. Žalobca požadoval 50% zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia na tom základe, že úraz zanechal u žalobcu také následky, ktoré degradovali kvalitu jeho ďalšieho života vo veku 38 rokov. Žalobca sa pred úrazom venoval mnohým činnostiam, najmä turistike, hubárčeniu, práci v záhrade, pestovaním úžitkových a okrasných rastlín, ručným a domácim prácam. Následkom úrazu je z väčšiny týchto činností úplne vylúčený. Má problémy aj s obvyčajným nákupom, nemôže vykonávať bežné domáce práce ako vysávanie, upratovanie, dvíhanie a nosenie bremien, dlhšie státie mu spôsobuje bolesti, práce v záhrade nemôže vykonávať vôbec, kvôli bolestiam chrbta a pravej nohy. Chôdza po nerovnom teréne je bolestivá a neistá. Veľkou záľubou žalobcu boli ručné práce najmä šitie a vyšívanie. Nakoľko nevidí na jedno oko a má problémy tiež s jemnou motorikou, tieto činnosti vôbec nemôže vykonávať. Z uvedeného dôvodu nemôže ani šoférovať, pretože nemá dobrý vizuálny odhad pri parkovaní. Následkom úrazu sa žalobca stal invalidným s poklesom schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť so 75% a miera funkčnej poruchy je u žalobcu 50%. Na základe uvedeného má žalobca za to, že je dôvodné zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia o 50%, čo pri základnom bodovom hodnotení 7 380 bodov a sume 126 641 € predstavuje - 63 320,50 €. Podaniami zo dňa 30.01.2015 a 27.03.2015 uplatnil žalobca u žalovaného liečebné náklady v celkovej výške - 199,73 €. Tieto sa týkali zakúpenia zdravotného matraca Wellpur v sume - 125,25 € a poplatku za pobyt v SLK Piešťany od 03.02.2015 do 03.03.2015 v sume - 74,48 €. Oznámením zo dňa 05.02.2015 žalovaný uplatnený nárok na zakúpenie matraca Wellpur v sume 125,25 € odmietol plniť. Nárok uplatnený dňa 27.03.2015 týkajúci sa pobytu v SLK Piešťany v sume 74,48 € nebol žalovaným uspokojený.

2. Žalovaný sa k žalobe prvýkrát vyjadril podaním doručeným súdu dňa 15.2.2016 (č. I. 15-16), v ktorom uviedol nasledujúce: Pokiaľ ide o bodové hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia vykonané T. Y. U. v počte bodov 7 380, čo vo finančnom vyjadrení predstavuje sumu 126 641 €, s týmto sa žalovaný nestotožňuje. Žalovaný vo svojom vyjadrení uvádza jednotlivé položky hodnotenia T. Y. U. a vyjadrenie k nim. Žalovaný nesúhlasí ani s plošným zvýšením základného bodového sťaženia spoločenského uplatnenia T. Y. U. o 100%, teda na dvojnásobok. Podľa žalovaného je odôvodnené určenie sťaženia spoločenského uplatnenia žalobcu počtom bodov 2 250. Žalovaný ďalej uviedol, že právny zástupca žalobcu napriek ich výzve mu nepredložil všetky lekárske správy potrebné k posúdeniu nárokov žalobkyne.

3. Súd vo veci opakovane pojednával, vykonal dokazovanie obsahom spisu, výsluchom žalobcu, výsluchom svedkov, znaleckým posudkom a zistil nasledujúce:

3.1. Uznesením Okresnej prokuratúry Prešov sp. zn. 1Pv/93/14/7707-14 zo dňa 10.09.2014 bolo podmienené zastavené trestné stíhanie proti obvinenému K. B. pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. a) Trestného zákona, ktorý spáchal na tom skutkovom základe, že dňa 27.1.2014 v čase o 14:48 hod. viedol na štátnej ceste medzi obcami Prešov a Malý Šariš na zastávke MHD Telekča poľnohospodársky kolesový traktor s pripojeným pruhom na odhŕňanie snehu, pričom nevenoval pozornosť vodorovnej značke V13 - šikmé rovnobežné čiary, náležitým spôsobom sa nepresvedčil o tom, či má vytvorené bezpečné podmienky k otáčaniu s kolesovým traktorom, či po ceste sa nepohybuje motorové vozidlo, ani tento

úsek nezabezpečil pomocou spôsobilej osoby a tak vošiel do jazdnej dráhy osobnému motorovému vozidlu značky Volkswagen Tiguan, v dôsledku čoho došlo k zrážke kolesového traktora s týmto osobným motorovým vozidlom, ktoré vozidlo narazilo do konštrukcie zástavky MHD, kde sa nachádzala poškodená H. L. a následne sa prevrátilo na strechu v pravo mimo vozovky. Poškodená H. L. utrpela mnohopočetné zranenia s predpokladanou dobou práce neschopnosti 5 - 6 mesiacov.

3.2. Z lekárskeho posudku o bolestnom a o sťažení spoločenského uplatnenia vypracovaného T. Y. U., dňa 23.07.2015 s potvrdením primára T. Y. X., T. vyplynulo, že tento hodnotil sťaženie spoločenského uplatnenia nasledujúcimi položkami.

- položka č. 258: traumatické poškodenie vetvy trojkľaného nervu vpravo, počet bodov 100, zvýšenie o 100 bodov, spolu 200 bodov,
- položka č. 269: strata zraku vpravo, počet bodov 1 800, zvýšenie 1 800 bodov, spolu 3 600 bodov,
- položka č. 300a: obmedzenie hybnosti hrudníka následkom poranenia hrudnej steny (zlomenina viac ako 5 rebier s posunom), počet bodov 100, bez zvýšenia, spolu 100 bodov,
- položka č. 304c: stredne ťažké úrazové obmedzenie hybnosti chrbtice, počet bodov 390, zvýšenie o 390 bodov, spolu 780 bodov,
- položka č. 323a: porušenie súvislosti panvového prstenca, počet bodov 600, zvýšenie o 600 bodov, spolu 1 200 bodov,
- položka č. 389b: skrátenie pravej dolnej končatiny o 3 cm, počet bodov 50, zvýšenie o 50 bodov, spolu 100 bodov,
- položka č. 393b: stredne ťažké obmedzenie hybnosti v pravom bedre, počet bodov 200, zvýšenie o 200 bodov, spolu 400 bodov,
- položka č. 396b: stredne ťažké obmedzenie hybnosti v pravom kolene, počet bodov 150, zvýšenie o 150 bodov, spolu 300 bodov,
- položka č. 410a: ľahké obmedzenie hybnosti v pravom členku, počet bodov 60, zvýšenie o 60 bodov, spolu 120 bodov,
- položka č. 427: trvalé opuchy a lymfostáza v oblasti pravej nohy a členka, počet bodov 150, zvýšenie o 150 bodov, spolu 300 bodov,
- položka č. 432f: rozsiahle plošné jazvy po poraneniach a operačných výkonoch, 160 bodov, bez zvýšenia, spolu 160 bodov,
- položka č. 433b: keloidné jazvy, 120 bodov, bez zvýšenia, spolu 120 bodov,

celkový počet bodov 7 380, zdravotný stav vyhodnotený ako ustálený ku dňu 10.6.2015. Pokiaľ ide o zvýšenie, bolo vykonané podľa § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z. z. vzhľadom k veku a možnosti uplatniť sa v spoločnosti a v živote.

3.3. Súd ďalej vykonal dokazovanie lekárskeho posudku predloženými žalobcom, z ktorých vyplývajú jednotlivé poškodenia zdravia, hospitalizácie v nemocnici, liečenie, doba liečenia, spôsob liečenia a pod.

3.4. Listom zo dňa 18.08.2015 (č. I. 40-41) si žalobca uplatnil u žalovaného nárok na odškodnenie sťaženia spoločenského uplatnenia podľa posudku T. U., T. Zároveň žalobca navrhol žalovanému uzavretie dohody o zvýšení sťaženia spoločenského uplatnenia o 50% teda, aby mu z tohto titulu bola vyplatená suma 63 320,50 €. Celkovo tak žalobca požadoval vyplatiť sumu 189 961,50 €.

3.5. Na predmetnú výzvu reagoval žalovaný listom zo dňa 29.9.2015 (č. I. 42-44), kde žalobcovi bolo oznámené, že mu poskytuje odškodnenie za 1 550 bodov, čo predstavuje sumu 26 598 €. V tomto svojom liste žalovaný uviedol jednotlivé položky s tým, ako ich on hodnotí a boduje.

3.6. Listom zo dňa 29.10.2015 (č. I. 40) žalovaný oznamuje žalobcovi, že mu odškodňuje položku č. 269 - strata zraku jedného oka a to vo výške 10 296 € (počet bodov 600).

3.7. Listom zo dňa 16.12.2015 (č. I. 36) žalovaný oznamuje žalobcovi, že mu odškodňuje položku č. 258 - traumatické poškodenie vetvy trojkľaného nervu vpravo vo výške 100 bodov, sumou 1 716 €.

3.8. Z rozhodnutia Sociálnej poisťovni ústredie zo dňa 24.02.2015 (č. I. 48-52) súd zistil, že žalobcovi bol priznaný invalidný dôchodok od 27.01.2015 v sume 281,60 €. Z odborného posudku o invalidite vypracovaného Sociálnou poisťovňou (č. I. 53-55) vyplynulo, že Sociálna poisťovňa určila mieru poklesu schopnosti vykonávania zárobkovej činnosti v percentách vo výške 75%.

3.9. Z rozhodnutia Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Prešov zo dňa 6.5.2015 (č. I. 57-58) vyplynulo, že miera funkčnej poruchy žalobcu je 50%, pričom z ťažkého zdravotného postihnutia vyplývajú tieto sociálne dôsledky:

- v oblasti mobility a orientácie a) v dôsledku slepoty jedného oka je orientačná schopnosť menovanej znížená, b) posudzovaná je uznaná za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím pre stav po operácii bedrového kĺbu z reziduálnou poruchou funkcie ťažkého stupňa v dôsledku čoho má zníženú pohybovú schopnosť. Menová pociťuje celkovú fyzickú slabosť, napriek tomu chôdzu zvláda s oporou jednej francúzskej barly, chôdza je však sťažovaná a neistá, s napádaním na pravú dolnú končatinu.

Posudzovaná nezvláda dlhšiu chôdzu a státie, bežné bytové bariéry prekonáva samostatne a je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom,

- v oblasti komunikácie menovaná nemá narušenú schopnosť dorozumievania sa,
- v oblasti zvýšených výdavkov jej vznikajú zvýšené výdavky v súvislosti s potrebou individuálnej prepravy motorovým vozidlom,
- v oblasti sebaobsluhy posudzovaná má obmedzenú schopnosť sebaobsluhy len v niektorých úkonoch, pričom posudzovaná nie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia odkázaná na sprievodcu.

3.10. Listom zo dňa 30.01.2015 (č. I. 60) si žalobca uplatnil u žalovaného preplatenie zdravotného matraca Wellpur vo výške 125,25 €, pričom cenu preukázal faktúrou z obchodu Jysk. Z vyjadrenia obvodného lekára žalobcu (č. I. 63) vyplýva, že tento doporučuje vzhľadom na zdravotný stav žalobcu vhodné lôžko so špeciálnym matracom s pamäťovou penou. Listom zo dňa 05.02.2015 (č. I. 64) žalovaný odpovedal žalobcovi, že zakúpený matrac nepreplatí z dôvodu, že tento nemožno považovať za zdravotnícku pomôcku.

3.11. Listom zo dňa 27.03.2015 (č. I. 65-67) si žalobca uplatnil u žalovaného liečebné náklady vzniknuté v súvislosti s pobytom v kúpeľoch Turčianske Teplice vo výške 74,48 €, pričom tieto spočívajú v zaplatenom poplatku 1,66 € x 28 a dani za ubytovanie 1,00 € x 28.

4. Z dôvodu, že žalovaný nesúhlasil s lekárskeho posudkom o sťažení spoločenského uplatnenia vypracovaného T. Y. U., T. bola do konania pribraná na vykonanie znaleckého dokazovania znalecká organizácia Forensic.sk - Inštitút forenzných medicínskych expertíz s.r.o.

4.1. Znalecká organizácia vypracovala znalecký posudok pod č. 342/2016, ktorý dňa 04.01.2017 doručila súdu (č. I. 93-135).

4.2. Pokiaľ ide o závery znaleckého posudku, obsahom ktorých je obodovanie sťaženia spoločenského uplatnenia, tieto sú nasledujúce: Znalecká organizácia na základe dostupnej zdravotnej dokumentácie a vlastného vyšetrenia u poškodeného žalobcu zistila nasledujúce trvalé následky po dopravnej nehode zo dňa 21.01.2014.

- Pourazové obmedzenie hybnosti chrbtice stredne ťažkého stupňa bez príznakov radikulárneho dráždenia,
- Skrátenie pravej dolnej končatiny o 4%,
- Obmedzenie hybnosti pravej koxy stredného stupňa,
- Obmedzenie hybnosti pravého kolena ľahkého stupňa,
- Obmedzenie hybnosti pravého členku ľahkého stupňa,
- Obmedzenie hybnosti ľavého členka ľahkého stupňa a obmedzenie pronosupinácie ľavej nohy ľahkého stupňa,
- Poškodenie tváre a krku vzbudzujúce súcit u ženy s funkčnými poruchami stredne ťažkého stupňa,
- Plošné jazvy po úrazoch a operáciách na tele v rozsahu 85% cm²,
- Traumatické postihnutie trojklaného nervu,
- Praktická slepota pravého oka,
- Postkontúzný syndróm s diskretnou kognitívnou poruchou a zhoršením cefaley.

4.3. Bodové hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia znaleckou organizáciou bolo nasledujúce:

- Položka č. 269: strata zraku pravého oka, počet bodov 600, zvýšenie o 300 bodov, spolu 900 bodov,
- Položka č. 258: traumatické poskytnutie trojklaného nervu, počet bodov 100, zvýšenie o 50 bodov, spolu 150 bodov,
- Položka č. 340c: pourazové obmedzenie chrbtice stredne ťažkého stupňa, počet bodov 390, zvýšenie o 195 bodov, spolu 585 bodov,
- Položka č. 389b: skrátenie jednej dolnej končatiny do 4cm, počet bodov 50, zvýšenie o 25 bodov, spolu 75 bodov,
- Položka č. 393b: obmedzenie hybnosti pravého bedrového kĺbu stredne ťažkého stupňa, počet bodov 200, zvýšenie o 100 bodov, spolu 300 bodov,
- Položka č. 396a: obmedzenie hybnosti pravého kolena ľahkého stupňa, počet bodov 100, zvýšenie o 50 bodov, spolu 150 bodov,
- Položka č. 410a: obmedzenie hybnosti pravého členkového kĺbu ľahkého stupňa, počet bodov 60, zvýšenie o 30 bodov, spolu 90 bodov,
- Položka č. 410a: obmedzenie hybnosti ľavého členkového kĺbu ľahkého stupňa, počet bodov 60, zvýšenie o 30 bodov, spolu 90 bodov,
- Položka č. 412a: obmedzenie pronácie a supinácie ľavého členkového kĺbu ľahkého stupňa, počet bodov 40, zvýšenie o 20 bodov, spolu 60 bodov,

- Položka č. 259d: poškodenie tváre sprevádzané funkčnými poruchami a vzbudzujúce súcit stredne ťažkého stupňa u ženy, počet bodov 300, zvýšenie o 150 bodov, spolu 450 bodov,
- Položka č. 432c: plošné jazvy tela po úrazoch a operáciách do 100cm, počet bodov 70, zvýšenie o 35 bodov, spolu 105 bodov,
- Položka č. 253: vážne mozgové a duševné poruchy po ťažkom poranení hlavy, počet bodov 400, zvýšenie o 200 bodov, spolu 600 bodov,

4.4 Už v tejto časti odôvodnenia súd uvádza, že do úvahy nebude brať poškodenie duševného zdravia, teda položku č. 253, pretože poškodenie duševného zdravia je osobitným predmetom konania vedeného na tomto súde pod sp. zn. 11C/244/2016. Celkový počet bodov tak predstavoval 1970 a bol zvýšený o 50%. Pokiaľ ide o zvýšenie, znalecká organizácia k tomu uviedla, že žalobcu poškodenie zdravia obmedzilo vo všetkých oblastiach spoločenského uplatnenia a teda ho navrhujú zvýšiť najvyššou sadzbou primerane k veku v čase poškodenia zdravia 38 rokov, čo mu zodpovedá 50% zvýšenie (100% = 1 rok, 0% = 76 rokov, čo je priemerný vek dožitia u ženy na Slovensku, 1 rok života do priemerného veku dožitia predstavuje 1,32% zvýšenia SSU).

4.5. Pokiaľ ide o vyjadrenie k rozdielom bodovania v lekárskom posudku, ktorý vypracoval T. Y. U., T. zo dňa 23.07.2015 znalecká organizácia uviedla, že:

- bodovanie obmedzenia hybnosti hrudníka nie je možné uznať, nakoľko vlastným vyšetrením nezistili takéto obmedzenie a odškodnenie je možné akceptovať len v tom prípade, keď poškodenie hrudného koša a jeho obmedzená hybnosť spôsobuje zmeny v oblasti vitálnej kapacity pľúc a funkcie dýchania, čo odborným vyšetrením nebolo potvrdené, dokonca je uvedený normálny fyziologický nález;
- bodovanie za porušenie súvislosti panvového prstenca nie je možné uznať, nakoľko takýto nález sa na RTG nenachádza (rtg priložené), panvový kruh je súvislý, bez akéhokoľvek prerušenia a zlomeniny sú zhojené s minimálnou asymetriou, bez akejkolvek funkčnej odozvy na osobnom aparáte;
- odškodnenie za trvalé poruchy a lymfostázu v oblasti pravej nohy a členka nie je možné uznať, nakoľko takýto nález pri vyšetrení nezistili a navyš v celej zdravotnej dokumentácii sa objektivizácia týchto ťažkostí nenachádza; poškodená ani neabsolvovala žiadnu medikamentóznú, či inú liečbu súvisiacu s takýmto nálezom;
- keloidné jazvy pri vyšetrení ako následok úrazov a liečby nezistili, takže uznanie ich odškodnenia nie je možné;
- bodové hodnotenie pourazového poškodenia zraku nezodpovedalo pomocnej tabuľke k položke strata zraku - zrková ostrosť po korekcii, ktorá je prílohou zákona č. 437/2004 Z. z.;
- ostatné odškodnenie trvalých následkov je navrhnuté a korigované na základe objektívneho vyšetrenia, tak ako je popísané v nálezovej časti;
- zvýšenie základného bodovania, ktoré T. U. použil považujeme za nadhodnotené; v § 10 ods. 4 Zákona č. 437/2004 Z. z. sa uvádza, že lekár môže zvýšiť sťaženie spoločenského uplatnenia... „vzhľadom na obmedzenie alebo stratu možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti, ktorú mal vo veku, v ktorom utrpel poškodenie na zdraví.“; z uvedeného vyplýva, že T. U. síce použil maximálne možné navýšenie, ale žiadnym spôsobom nezohľadnil vek poškodenej, v ktorom sa jej predmetný úraz stal; v prípade akceptácie jeho interpretácie by znamenalo, že rovnaké zvýšenie pri SSU by malo dieťa na začiatku svojho spoločenského uplatnenia, ako i poškodený v strednom veku, resp. v starom veku; výpočet návrhu zvýšenia je uvedený a rozobratý za tabuľkou vlastného hodnotenia SSU.

4.6. Pokiaľ ide o kúpu vrchného matraca Wellpur, znalecká organizácia má za to, že z hľadiska zdravotných dôvodov a poškodenia zdravia žalobcu (keďže žalobca má ako následok zmeny na chrbtici, ktorých súčasťou je nefyziologické napätie svalstva a zmeny v postavení chrbtice), je kúpa tohto matraca účelne indikovaná.

5. Žalobca sa k znaleckému posudku vyjadril podaním doručeným súdu dňa 24.2.2017 na č. I. 139 - 141. Voči znaleckému posudku žalobca namietal v tom, že jeho predmetom nemalo byť posudzovanie psychických problémov žalobcu, pretože právo na náhradu škody z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia za psychické zdravotné ťažkosti je predmetom samostatného konania. Žalobca ďalej považuje za nesprávne zvýšenie bodového hodnotenia podľa § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z.z., kde uvádza, že toto zvýšenie nemá len medicínsky charakter a preto zvýšenie o 50% tak ako vykonala znalecká organizácia je nedostačujúce ale malo by byť zvýšenie o 100%, tak ako to vyplýva z lekárskeho posudku T. Y. U., T..

5.1. Žalovaný sa k znaleckému posudku vyjadril podaním doručeným súdu dňa 08.03.2017 (č. I. 142-143), kde s týmto vyjadril súhlas. Vzniesol námietky voči položke č. 253 - vážne mozgové a duševné poruchy, t.j. následky na psychickom zdraví žalobkyne, ktoré sú predmetom samostatného konania

vedeného na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 11C/244/2016 a zároveň žiadal doplniť znalecký posudok o to, kedy došlo k ustáleniu zdravotného stavu žalobcu a bolo ho teda možné obodovať.

5.2. O vyjadrenie k znaleckému posudku požiadal súd aj primára Oddelenia úrazovej chirurgie Fakultnej nemocnice s poliklinikou J.A. Reimana Prešov, ktorý potvrdil lekárske posudok T. Y. U., T.. Tento vo svojom vyjadrení zo dňa 22.06.2017 (č. I. 157) uviedol, že so základným hodnotením sťaženia spoločenského uplatnenia znaleckou organizáciou Forensic.sk - Inštitút forenzných medicínskych expertíz s.r.o. v celom rozsahu súhlasí a považuje ho za správny. Zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia iba o 50% však považuje za nesprávne, nakoľko nezodpovedá zásade primeranosti náhrady škody na zdraví. Má za to, že pri zvýšení sťaženia spoločenského uplatnenia nemožno vychádzať iba z veku osoby k poškodeniu zdravia, ktorého došlo, ale k celkovej možnosti jej zmeny spoločenského uplatnenia po hodnotenom poškodení zdravia.

5.3. Znalecká organizácia Forensic.sk - Inštitút forenzných medicínskych expertíz s.r.o. podala Doplnok k znaleckému posudku č. 342/2016 (č. I. 164-182), v ktorom uviedla, že liečba u žalobcu skončila dňa 10.06.2015 a potom hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia mohlo byť vykonané najskôr po uplynutí 1 roka, teda ku dňu 10.06.2016.

6. Na pojednávaní konanom dňa 08.03.2018 súd vypočul svedka W. P., ktorá je sestrou žalobcu. Svedok uviedol, že po úraze sa toho veľa zmenilo a to najmä, že žalobca už nepracuje, resp. nemá zamestnanie ako mal pred úrazom a skoro sa unaví. To znamená, že ak doma navarí obed, alebo urobí nejaké drobnejšie práce musí si ísť ľahnúť a oddýchnuť, pretože už nezvládne toľko ako toho zvládol pred úrazom. Pokiaľ ide o voľnočasové aktivity, pred poškodením zdravia žalobca chodil na prechádzky a na turistiku, bol schopný viesť motorové vozidlo, teraz už nemôže. Rád pracoval v záhrade, teraz sa to už nedá, pretože dlho nevydrží. V domácnosti potrebuje pomoc pri ťažších prácach. Pred úrazom chodieval do spoločnosti, do kina, na rôzne posedenia, teraz to už robí iba veľmi málo.

6.1. Súd vypočul aj žalobcu, ktorý uviedol, že má stredoškolské vzdelanie bez maturity, nebol organizovaným športovcom, nehodlal si už zvyšovať vzdelanie. Uviedol, že strašne rád pracoval v záhrade, ktorá bola zhruba o rozmeroch 5m x 8m, čo už v súčasnosti vykonávať nemôže. Žalobca ďalej uviedol, že dokáže ísť na záchod, osprchovať sa, okúpať sa a pod. Šoférovať nemôže vôbec. S použitím okuliarov môže pozerať televízor alebo čítať, čítanie však v súčasnosti trvá podstatne dlhšie ako to bolo predtým.

6.2. Súd na pojednávaní rovnako vypočul svedka H. J., ktorá je sestrou žalobcu. Táto vypovedala v podstate rovnako ako vypovedala svedkyňa P..

7. Podaním došlým súdu dňa 23.03.2018 (č. I. 209-210) došlo k späťvzatiu návrhu tak, že žalobca sa stotožnil so základným bodovým hodnotením vykonaným znaleckou organizáciou Forensic.sk - Inštitút forenzných medicínskych expertíz s.r.o. Ďalej však požadoval jeho zvýšenie o 100% a následne mimoriadne zvýšenie o 50%. Výšku bodu odvodzoval od sumy 17,60 € vzhľadom na vyjadrenie znaleckej organizácie o tom, že zdravotný stav žalobcu bol ustálený až v júni 2015 a teda jeho obodovanie mohlo byť vykonané v júni 2016.

8. Pri svojom rozhodovaní súd vychádzal z nasledujúcich ustanovení zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia.

Podľa § 2 ods. 2 zákona - sťaženie spoločenského uplatnenia je stav v súvislosti s poškodením na zdraví, ktoré má preukázateľne nepriaznivé následky pre životné úkony poškodeného na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo na plnenie jeho spoločenských úloh.

Podľa § 4 ods. 1 zákona - náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje jednorazovo; musí byť primeraná povahe následkov a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti.

Podľa § 5 ods. 1 zákona - pri určení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa vychádza z celkového počtu bodov, ktorými sa bolesť alebo sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotilo v lekárskom posudku.

Podľa § 5 ods. 2 zákona - výška náhrady za bolesť a výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa určuje sumou 2 % z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve SR zistenej Štatistickým úradom SR za kalendárny rok predchádzajúci roku, v ktorom vznikol nárok na náhradu podľa odseku 1 za 1 bod a výsledná suma sa zaokrúhli na najbližšie celé Euro smerom nahor.

Podľa § 5 ods. 5 zákona - v prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je uznanie invalidity, môže súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť najviac o 50 %.

Podľa § 6 ods. 1 zákona - Poskytovateľ náhrady a poškodený môžu uzatvoriť dohodu o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, a to aj nad výšku náhrady ustanovenú týmto zákonom, najviac však do výšky náhrady ustanovenej v § 5 ods. 5 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2004/437/20140801>>; ak ide o náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, dohodu s poškodeným môže uzatvoriť poisťovateľ alebo Slovenská kancelária poisťovateľov.

Podľa § 6 ods. 3 zákona - poškodený je oprávnený uplatniť nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia na súde, ak sa podal návrh na uzatvorenie dohody podľa ods. 1 a do 3 mesiacov od jeho podania sa neuzatvorila dohoda podľa ods. 1 a neuspokojili sa nároky poškodeného.

Podľa § 10 ods. 4 zákona - bodové hodnotenie za sťaženie spoločenského uplatnenia môže posudzujúci lekár primerane zvýšiť až na dvojnásobok vzhľadom na obmedzenie alebo stratu možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti, ktorú mal vo veku, v ktorom utrpel poškodenie na zdraví. V prípadoch ustanovených v odseku 3 posudzujúci lekár prihliada aj na stanovisko poškodeného k odporúčanému zákroku.

9. Podľa § 420 ods.1 Občianskeho zákonníka - Každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Podľa § 427 Občianskeho zákonníka - Fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky.

Podľa § 444 Občianskeho zákonníka - Pri škode na zdraví sa jednorazovo odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia.

Podľa § 449 ods.1 Občianskeho zákonníka - Pri škode na zdraví sa uhradzujú aj účelné náklady spojené s liečením.

10. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla - Náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi 20) a je povinný tento nárok preukázať.

Podľa § 4 ods.2 zákona č. 381/2001 Z.z. - Poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu

a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení,

b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou vecí,

c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nespĺnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poisťné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poisťné plnenie,

d) ušlého zisku.

11. Vo veci je nesporné, že konaním Františka Novotného bola žalobcovi spôsobená škoda na zdraví. Náhrada tejto škody bola žalobcom uplatnená v zmysle vyššie citovaného priamo proti žalovanému ako poisťovateľovi.

Odškodnenie sťaženia spoločenského uplatnenia.

12. Pokiaľ ide o sťaženie spoločenského uplatnenia je zrejmé, že toto sa odškodňuje vtedy, ak má škoda, resp. ujma na zdraví preukázateľne trvalé a výraznejšie nepriaznivé dôsledky na životné úkony poškodeného, na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo na plnenie jeho spoločenských úloh. Inak vyjadrené, sťažením spoločenského uplatnenia treba rozumieť jednak vylúčenie, či obmedzenie účasti poškodeného na plnom osobnom a rodinnom, spoločenskom, politickom, kultúrnom, športovom živote, jednak sťaženie, či dokonca priamo znemožnenie výkonu, či voľby povolania, voľby budúceho životného partnera, resp. možnosti ďalšieho sebavzdelávania. Súd teda musí vždy skúmať, aké predpoklady mal pre životné a spoločenské uplatnenie poškodený pred vzniknutou ujmomou na zdraví a aké má po ňom.

12.1. Na základe vykonaného dokazovania má súd za to, že je nesporné, že došlo k poškodeniu zdravia žalobcu, tak ako to vyplýva z vyššie uvedeného. Jednotlivé škodné následky má súd za preukázané znaleckým posudkom, ktorý v spojení s vyjadrením a výpoveďou T. Y. X. považuje za úplný a presvedčivý.

12.2. Sťaženie spoločenského uplatnenia bolo ohodnotené počtom bodov 1970 (bodovanie za somatické poškodenia, bez bodov za poškodenie psychické, ktoré je predmetom samostatného konania). Pri hodnote bodu 17,60 €, to predstavuje sumu 34672 €.

Zvýšenie bodového hodnotenia podľa § 10 ods.4 zákona

13. Ako už bolo vyššie uvedené, bodové hodnotenie za sťaženie spoločenského uplatnenia môže posudzujúci lekár primerane zvýšiť až na dvojnásobok vzhľadom na obmedzenie alebo stratu možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti, ktorú mal vo veku, v ktorom utrpel poškodenie na zdraví.

13.1. V tejto časti hodnotenia došlo k rozporu názorov žalobcu + T.. Y. X., T. na jednej strane, ktorí považovali za náležité zvýšenie o dvojnásobok a žalovaným + znaleckou organizáciou Forensic.sk na strane druhej, ktorí považovali za dostatočné zvýšenie o 50%. Vyššie uvedené odôvodnenie znaleckej organizácie o metodike zvyšovania náhrady má nepochybne svoje raciono, avšak nemôže komplexne vystihnúť osobitosť jednotlivých prípadov. Žalobca poukazoval v tejto súvislosti na rozhodnutie KS v Prešove sp. zn. 6Co/187/2016 zo dňa 17.08.2017, ktorý uviedol: „Táto skutočnosť sa prejavila aj v prípade žalobkyne, kedy lekár Z.. C. X. vo svojom posudku zo dňa 12.2.2008 považoval za plne dôvodné maximálne zvýšenie podľa § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z. z. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2004/437/>> a obdobným spôsobom uvažovala aj znalkyňa Z.. T. N.. Títo lekári v prípade žalobkyne nepochybne zistili dôvody, pre ktoré bolo dôvodné zvýšiť bodové hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia v maximálnej možnej miere na dvojnásobok. Znalecká organizácia naproti tomu považovala za dôvodné zvýšenie bodového hodnotenia za sťaženie spoločenského uplatnenia len o 75 %. Odvolací súd sa stotožňuje so žalobkyňou v tom, že v prípade, keď dôjde k nesúladu pri hodnotení možného rozsahu zvýšenia bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia a to v dôsledku do značnej miery individuálneho prístupu jednotlivých lekárov vykonávajúcich bodové hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia toho istého prípadu, sa javí ako spravodlivé, aby sa do úvahy bralo zvýšenie bodového hodnotenia, ktoré je svojim rozsahom najpriaznivejšie pre poškodeného, v danom prípade pre žalobkyňu. Takýto postup je dôvodný v prípade žalobkyne o to viac, že jej život sa v dôsledku poškodenia zdravia pri dopravnej nehode zredukoval skutočne len na takmer nehybný pobyt na lôžku a teda je zrejmé, že žalobkyňa stratila úplne všetky možnosti svojho uplatnenia prakticky na vrchole svojho produktívneho veku. Táto skutočnosť jednoznačne svedčí skôr v prospech posúdenia zvýšenia bodového hodnotenia za sťaženie spoločenského uplatnenia v zmysle § 10 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z. z. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2004/437/>> na dvojnásobok, ako to navrhli Z.. C. X. a Z.. T. N. vo svojich bodových hodnoteniach.“ S citovaným názorom sa procesný súd stotožňuje, avšak žalobca vo svojom vyjadrení už neuviedol okolnosti, za ktorých bol tento názor prijatý. Z rozsudku 6Co/187/2016 totiž vyplýva, že v prejednávanej veci:

- „žalobkyňa utrpela ťažkú ujmu na zdraví pri dopravnej nehode vo veku 38 rokov, v dôsledku ktorej sa stala úplne nesebestačnou, odkázanou na pomoc druhých a je na trvalo vylúčená z plnohodnotného osobného a spoločenského života, nakoľko trpí ťažkou kvadruparézou blížiacou sa kvadruplégií,
- je potrebné si uvedomiť, že žalobkyňa pri dopravnej nehode utrpela také poškodenie zdravia, ktoré zmenilo celý jej doterajší život, a to tak, že je v každom ohľade odkázaná na pomoc ďalšej osoby. Z manželky a matky S., ktorá zabezpečovala celú starostlivosť o rodinu a domácnosť sa vo veku 38 rokov stal ležiaci pacient s ochrnutím v tak závažnom rozsahu, že je odkázaná výhradne na pomoc druhých aj pri tých najzákladnejších ľudských potrebách ako napr. jedenie, osobná hygiena a podobne. Ochrnutie končatín žalobkyne je tak závažné, že aj keď žalobkyňa netrpí úplnou obrnou horných a dolných končatín, nemôže ich používať na žiadne činnosti, dokonca nie je sama schopná ovládať ani elektrický invalidný vozík, a teda aj v tomto smere je odkázaná na pomoc inej osoby.“

13.2. Je nesporné, že v prejednávanej veci u žalobcu nejde o poškodenie zdravia v rozsahu uvedenom v rozsudku krajského súdu. Aj porovnanie týchto dvoch prípadov svedčí o tom, že metodika znaleckej organizácie môže byť východiskom ale nie definitívnym záverom pri otázke zvýšenia SSU. Vzhľadom na poškodenie zdravia žalobcu vyššie uvedené, ktoré neznamená stratu sebaobsluhy a ani nemožnosť vykonávania väčšiny aktivít (s výnimkou šoférovania a vyšívania) ale „iba“ sťaženie ich vykonávania má súd za primerané zvýšenie SSU o 75%, teda o priemer zvýšenia vykonaného ošetrovateľom (100%) a znaleckou organizáciou (50%). Zvýšenie tak predstavuje 1477,50 bodov, čo pri hodnote bodu 17,60 € predstavuje sumu 26004 €.

13.3. Základné bodové hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia tak predstavuje 3447,50 € bodov, čo je v peňažnom vyjadrení 60676 €. Keďže žalovaný už žalobcovi vyplatil sumu 38610 €, priznaná náhrada má výšku 22066 €.

Zvýšenie SSU podľa § 5 ods.5 zákona

14. Predpokladom primeraného zvýšenia čiastky zodpovedajúcej základnému počtu bodov zistenému lekárom je existencia takých skutočností, ktoré umožňujú prijať záver, že obmedzenie poškodeného nemožno vyjadriť iba základným odškodnením za sťaženie spoločenského uplatnenia, ktoré už samo predstavuje náhradu za preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre životné úkony poškodeného a pre uspokojovanie i plnenie jeho životných a spoločenských potrieb a úloh.

14.1. V prípade § 5 ods. 5 zákona ide o normu s tzv. relatívne neurčitou hypotézou, ktorá neurčuje, z akých okolností má súd vychádzať pri určovaní, či v prejednávanej veci ide o prípad hodný osobitného zreteľa. Zákon priamo uvádza, že prípadom hodným osobitného zreteľa je uznanie invalidity. Je teda zrejmé, že iné prípady hodné osobitného zreteľa musia mať minimálne taký význam, akým je uznanie invalidity. Pri rozhodovaní o tom, či v prejednávanej veci ide o prípad hodný osobitného zreteľa, treba prihliadať aj na § 10 ods. 4, podľa ktorého bodové hodnotenie za sťaženie spoločenského uplatnenia môže posudzujúci lekár primerane zvýšiť až na dvojnásobok vzhľadom na obmedzenie alebo stratu možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti, ktorú mal vo veku, v ktorom utrpel poškodenie na zdraví. Z toho vyplýva, že dôvody hodné osobitného zreteľa treba hľadať v tom, v akom rozsahu došlo u poškodeného k obmedzeniu alebo strate možnosti uplatniť sa v živote a v spoločnosti vzhľadom na vek, ktorý mal v čase, keď utrpel poškodenie na zdraví.

14.2. V danom prípade je nesporné, že dôvod hodný osobitného zreteľa tu je a spočíva v tom, že v dôsledku poškodenia zdravia sa žalobca stal invalidným v rozsahu 75 %. K zraneniu žalobcu došlo v čase, keď mal 38 rokov. Zo žaloby, z výsluchu žalobcu ani z výsluchu svedkov však nevyplývalo, že by bol žalobca pred poškodením zdravia nadpriemerne angažovaný v spoločenskej, kultúrnej, politickej alebo inej oblasti. Taktiež netvrdil, že by sa chcel ďalej vzdelávať za účelom zvýšenia kvalifikácie a nájdenia si inej práce. Vykonával prácu v rámci pásovej výroby, ktorú už vykonávať nemôže. Táto okolnosť je však zohľadnená už v samotnom základnom odškodnení za sťaženie spoločenského uplatnenia. Žalobca uvádzal, že pred poškodením žil normálnym životom, a teraz je napr. v práci na záhrade alebo v domácnosti čiastočne odkázaný na pomoc iných osôb. Súd teda robí záver, že okrem invalidity niet iného dôvodu na mimoriadne zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia, pretože žiadne takéto dôvody žalobca neuvádzal a ani nepreukázal.

14.3. Pri aplikácii § 5 ods. 5 zákona ďalej musí súd postupovať tak, aby zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia zodpovedalo odstupňovaniu možných poškodení zdravia poškodeného. Vzhľadom na to, že na rozdiel od vyhlášky č. 32/1965 Zb. a jej § 7 ods. 3, kde zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia, resp. jeho horná hranica nebola obmedzená, v danom prípade zákon toto obmedzenie uvádza na 50% základného bodového hodnotenia. Je teda zrejmé, že 50 % zvýšenie možno priznať pri najťažších stavoch, trebárs ochrnutí na všetky 4 končatiny alebo ich amputácii a podobne (viď stav žalobcu z citovaného rozsudku KS v Prešove). To znamená, keď poškodený je úplne alebo takmer úplne vylúčený z bežného života, nie je schopný postarať sa sám o seba, potrebuje asistenciu aj pri základných životných úkonoch, hygiene a podobne. U žalobcu o takýto prípad nejde. Žalobca môže chodiť, vykonávať sám úkony hygieny a iné bežné životné úkony, môže aj čítať, či pozerať TV. Už len to svedčí o tom, že nemožno u žalobcu vidieť dôvod na maximálne zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia v porovnaní s osobami uvedenými skôr.

14.4. Vzhľadom na to, že priznanie invalidity sociálnou poisťovňou znamená nielen obmedzenie v pracovnej oblasti ale v dôsledku invalidity aj obmedzenie v ďalších životných oblastiach a že miera funkčnej poruchy je 50%, má súd za to, že je vhodné zvýšiť sťaženie spoločenského uplatnenia o 30% z maximálne určenej hranice. V danom prípade teda 30% zo sumy 60676 €, čo predstavuje priznanú sumu 18202,80 €.

Náklady spojené s liečením

15. Aj keď poškodený dostáva väčšinu liečebných úkonov v prípade potreby z prostriedkov príslušnej poisťovne bezplatne (hoci na to prispieva platením poisťného), môžu mu okrem toho vzniknúť rôzne náklady spojené s liečením, ktoré poisťovňa neuhrádza. Na ich náhradu má poškodený občan právo, ak ide o účelné náklady spojené s liečením. Medzi účelné náklady patria napríklad náklady spojené s rehabilitáciou, prilepšením na stravu, rozšírením ošetrovateľskej služby, náklady spojené s účelnými návštevami najbližších príbuzných v nemocnici a pod. V prejednávanej veci v príčinnej súvislosti s poškodením zdravia bolo liečenie a povinné platby s ním spojené sú nákladom spojených s liečením, na úhradu ktorého má žalobca nárok. Zdravotne indikované bola aj zakúpenie matraca, preto ide tiež

o náklad spojený s liečením na úhradu, ktorého má žalobca nárok. Tieto náklady majú celkovú výšku 199,73 €.

Nepriзнание úrokov z omeškania.

16. Žalobca požadoval priznať aj úroky z omeškania z priznanej sumy vychádzajúc z nasledujúcich ustanovení zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov

16.1. Podľa § 11 zákona č. 381/2001 Z.z.

(6) Poisťovateľ je povinný bez zbytočného odkladu začať prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a do troch mesiacov odo dňa oznámenia poškodeného o škodovej udalosti

a) skončiť prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a oznámiť poškodenému výšku poistného plnenia, ak bol rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a nárok na náhradu škody preukázaný,

b) poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietol poskytnúť alebo pre ktoré znížil poistné plnenie alebo poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie k tým uplatneným nárokom na náhradu škody, v ktorých nebol v ustanovenej lehote preukázaný rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a výška poistného plnenia; písomné vysvetlenie sa považuje za doručené dňom, keď ho poškodený prevzal, odmietol prevziať, alebo dňom, keď ho pošta vrátila ako nedoručené.

(7) Poisťovateľ je povinný poskytnúť poistné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie alebo po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťovateľovi, ak z tohto rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie poistného plnenia.

(8) Ak poisťovateľ nespĺni povinnosť podľa odseku 6, je povinný zaplatiť poškodenému úroky z omeškania podľa osobitného predpisu.

16.2. Žalobca žalovaného vyzval na plnenie dňa listom, na základe ktorého žalobca v zákonnej lehote poskytol čiastočné plnenie a vysvetlil, prečo neposkytuje plnenie v požadovanej výške, čím splnil povinnosť podľa § 11 ods.6 písm.b) a preto žalobcovi právo na úroky z omeškania podľa § 11 ods.8 nevzniklo. V rámci právnej argumentácie k tejto otázke súd poukazuje na dôvodovú správu k zákonu č. 381/2001 Z.z., podľa ktorej je poisťovateľ postihnutý sankciou platenia úrokov z omeškania pri nespĺnení uvedenej nepeňažnej povinnosti. Rovnako súd poukazuje na rozhodnutie

- KS v Prešove sp. zn. 8Co 321/2015: Odvolací súd poukazuje na to, že peňažná sankcia v podobe úrokov omeškania upravená v § 11 ods. 8 cit. zákona je viazaná na nespĺnenie nepeňažnej povinnosti vyjadrenej v § 11 ods. 6 písm. a/ alebo b/ v 3-mesačnej lehote a jej účelom je ochrana poškodeného v tom, aby poisťovňa pod následkom tejto peňažnej sankcie nezostala nečinná a aby bola nútená oznámiť najneskôr v lehote troch mesiacov poškodenému spôsob vybavenia jeho poistnej udalosti. Sankcia v podobe úrokov z omeškania je tak viazaná výlučne na nespĺnenie tejto povinnosti bez ohľadu na to, ako bolo v konečnom dôsledku o nároku poškodeného na poskytnutie poistného plnenia v sporovom konaní rozhodnuté; relevantné tak nie je, ako mala, resp. mohla inak poisťovňa poistnú udalosť vybaviť. Z uvedených skutkových zistení je podľa názoru odvolacieho súdu nepochybné, že povinnosť žalobcovi zaplatiť úroky z omeškania podľa 11 ods. 8 zákona č. 381/2001 Z.z nevznikla.

- KS v Bratislave sp. zn. 8Co/151/2016: Odvolací súd sa nestotožnil s argumentáciou navrhovateľa o tom, že priznané poistné plnenie konečným rozhodnutím vo veci samej znamená neplatnosť či nezákonnosť rozhodnutia odporcu o odmietnutí poistného plnenia, a že preto sa odporca dostal do omeškania s plnením už momentom vykonania svojho nezákonného rozhodnutia. Odvolací súd zastáva názor, že peňažná sankcia v podobe úrokov omeškania upravená v § 11 ods. 8 cit. zákona je viazaná na nespĺnenie nepeňažnej povinnosti vyjadrenej v § 11 ods. 6 písm. a/ alebo b) v 3-mesačnej lehote a jej účelom je ochrana poškodeného v tom, aby poisťovňa pod následkom tejto peňažnej sankcie nezostala nečinná a aby bola nútená oznámiť najneskôr v lehote troch mesiacov poškodenému spôsob vybavenia jeho poistnej udalosti. Sankcia v podobe úrokov z omeškania je tak viazaná výlučne na nespĺnenie tejto povinnosti bez ohľadu na to, ako bolo v konečnom dôsledku o nároku poškodeného na poskytnutie poistného plnenia v sporovom konaní rozhodnuté; relevantné tak nie je, ako mala, resp. mohla inak poisťovňa poistnú udalosť vybaviť. Uvedené možno dovodiť aj zo znenia čl. 4 ods. 6 smernice 2000/26/ES Európskeho parlamentu a Rady zo 16. mája 2000 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o zmene a doplnení smerníc Rady č. 73/239/EHS a 88/357/EHS, podľa ktorého členské štáty zavedú povinnosť, podporenú primeranými, účinnými a systematickými finančnými alebo im rovnocennými

správnymi sankciami, že do troch mesiacov odo dňa, kedy poškodená osoba uplatní svoju pohľadávku na náhradu škody buď priamo voči poisťovni osoby, ktorá spôsobila nehodu, alebo voči jej likvidačnému zástupcovi,

a) poisťovňa osoby, ktorá spôsobila nehodu, alebo jej likvidačný zástupca predložia odôvodnený návrh na náhradu škody v prípadoch, kedy zodpovednosť nie je sporná a škody sú vyčíslené, alebo

b) poisťovňa, ktorej je adresovaná žiadosť o náhradu škody, alebo jej likvidačný zástupca poskytne odôvodnenú odpoveď na body žiadosti v prípadoch, keď zodpovednosť je buď odmietnutá, nie je presne určená alebo škody nie sú úplne vyčíslené.

Členské štáty prijímú ustanovenia, aby zabezpečili, že ak návrh nie je predložený v lehote troch mesiacov, okrem náhrady navrhutej poisťovňou alebo určenej súdom budú poškodenej osobe vyplatené aj úroky.

17. Podľa § 251 C.s.p. - Trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

Podľa § 255 ods.1 C.s.p. - Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods.1 C.s.p. - O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

17.1. Pri výpočte úspechu žalobcu vychádzal súd z toho, že pri rozhodovaní o výške SSU a jeho zvýšení ide o rozhodnutie, ktoré závisí od znaleckého posudku a od úvahy súdu. Preto plným úspechom žalobcu je úspech v základe uplatneného nároku, samozrejme s tým, že výška priznaných trov sa bude odvíjať od sumy priznanej súdom. V prejednávanej veci tak žalobca bol plne úspešný v časti o zaplatenie SSU - 22066 €, v časti o zaplatenie zvýšenia SSÚ - 18202,80 €, v časti o zaplatenie nákladov - 199,73 €. Okrem toho však žalobca požadoval aj úroky z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 22066 € od 17.12.2015 do 31.05.2018 (deň rozhodnutia súdu), čo predstavuje 2735,46 €. Žalobca tak požadoval zaplatenie sumy 43203,99 € a priznaná mu bola suma 40468,53 €. Úspech žalobcu - 93,67%, úspech žalovaného - 06,33%, čistý úspech žalobcu 87,34%.

17.2. Už v priebehu konania bolo rozhodnuté o znalečnom znaleckej organizácii. Uznesením č.k. 9C/513/2015 - 145 zo dňa 18.05.2017 bola priznaná suma 1315,87 €, vyplatená v rozsahu 1000 € zo zloženého preddavku. Nevyplatená ostala suma 315,87 €. Uznesením č.k. 9C/513/2015 - 184 zo dňa 05.12.2017 bola priznaná suma 327,17 €, vyplatená v rozsahu 200 € zo zloženého preddavku. Nevyplatená ostala suma 127,17 €. Vzhľadom na stav, ktorý nastal, už nebolo možné rozhodovať opätovne najprv o nároku na náhradu trov a následne o ich výške, preto súd aplikujúc čl. 4 C.s.p. ((1) Ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci. (2) Ak takého ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.) rozhodol priamo o povinnosti žalovaného zaplatiť doteraz nezaplatené znalečné znaleckej organizácii.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie. Podľa § 359 C.s.p. - Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Prešov v dvoch (2) vyhotoveniach.

Podľa § 363 C.s.p. - V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C.s.p. - Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 C.s.p. - (1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

(3) Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 C.s.p. - Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.